

Sector cultural

22 de ani de la reînființarea Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului

Un moment deosebit din viața bisericească, pentru credincioșii maramureșeni și sătmăreni, s-a arătat în urmă cu 22 de ani, când li s-au oferit șansa și binecuvântarea de a avea în mijlocul lor prezența permanentă a unui episcop numai al lor, ca să le fie părinte și povățuitor pe calea mântuirii.

Reînființarea Eparhiei Maramureșului și Sătmarului nu a reprezentat altceva decât trezirea rădăcinilor ei, care sunt adânc înfipte în străvechiul pământ al dacilor liberi, după cum ne arată actul patriarhal de la Constantinopol din anul 1391, când Mănăstirea Peri devenea stavropighie patriarhală și în care sunt pomeniți "arhieriei locali" din Maramureș.

Într-un lung șir de ierarhi și preoți care au menținut vie flacăra credinței ortodoxe și a conștiinței românești în vremuri de grea încercare, dând dovadă de un remarcabil curaj apostolic, s-a înscris și Sfântul Iosif Mărturisitorul din Maramureș (1690-1705), care a ales să-și apere credința în ciuda tuturor ofertelor de mai bine, rezistând până la capăt în fața presiunilor celor care au înțeles că Ortodoxia se poate târgui. Datorită lui, nici un preot din Maramureș nu a semnat vreun act de unire cu Roma, iar românii ortodocși din această parte de țară și-au putut păstra mult timp credința cea dreptmăritoare. Se știe, însă, că pentru această atitudine a sa, el a fost închis în cetatea Hust, iar după eliberare nu i s-a mai permis să-și reocupe scaunul episcopal. Astfel, pilda vieții Sfântului Ierarh Iosif Mărturisitorul și a celorlalți ierarhi, precum și rugăciunile lor, au rodit peste veacuri, devenind izvor de inspirație și înnoire pentru viața Bisericii noastre din timpul prezent.

După o lungă întrerupere a continuității prezenței arhieresti în ținutul Maramureșului, în anul 1937, prin decretul regal cu numărul 2971/21 august, emis de regele Carol al II-lea, care promulga hotărârea Consiliului de Miniștrii, s-a reactivat Episcopia Maramureșului, cu sediul la Sighet, în fruntea căruia a fost ales ca episcop Preasfințitul Dr. Vasile Stan.

Dictatul de la Viena, din anul 1940, și mai apoi regimul comunist au făcut ca credincioșii din această parte de țară să fie lipsiți din nou de un păstor sufletesc, începând cu anul 1948.

Reînființarea Episcopiei de Maramureș, în ședința Sfântului Sinod din 12 februarie 1990, a fost un act de recunoștință și cinstire față de toți cei ce au luptat și s-au jertfit ca dreapta credință să dăinuie de-a lungul secolelor în aceste ținuturi românești.

Dumnezeu a rânduit ca în fruntea Episcopiei să fie ales un om al locului, la data de 26 septembrie 1990, în persoana Preasfințitului Justinian Chira, iar la 11 noiembrie 1990 să fie instalat ca episcop titular.

Experiența ne-a învățat că o eparhie se naște greu, cu multe lipsuri și privațiuni pentru cei care își asumă acest apostolat al Bisericii. Însă, cu toate că lucrarea de arhipăstorire a Maramureșului și Sătmarului a început în condiții grele, fără reședință episcopală și fără o catedrală adecvată, astăzi, cu ajutorul lui Dumnezeu, s-a reușit prin multă muncă și luptă, prin înțelepciune și

jertfelnicie, ca noua eparhie, în cei 22 de ani de existență, să cunoască o dezvoltare cum n-a mai fost până acum.

Dacă în anul 1990 Eparhia Maramureșului și Sătmarului avea 4 mănăstiri și 5 protopopiate, care însumau 333 de parohii și 121 de filii, astăzi, această eparhie are 35 de mănăstiri și schituri și 8 protopopiate, care cuprind 462 de parohii. De asemenea, au fost înființate Seminarul Teologic Ortodox "Sfântul Iosif Mărturisitorul" din Baia Mare, Liceul Teologic Ortodox "Nicolae Steinhardt" din Satu Mare și o secție de Teologie Ortodoxă în cadrul Facultății de Litere a Centrului Universitar Nord din Baia Mare.

Pentru a-i fi un sprijin și ajutor în această binecuvântată lucrare, Preasfințitul Justinian a solicitat Sfântului Sinod ca Preacuviosul Părinte Iustin Hodea să fie ales în slujirea de arhieru vicar, lucru îndeplinit prin alegerea din data de 24 martie 1994 și prin hirotonirea întru arhieru, la data de 17 aprilie 1994. Această alegere s-a dovedit a fi făcută cu multă înțelepciune, întrucât Preasfințitul Iustin Sigheteanul s-a arătat a fi un colaborator harnic și ucenic vrednic al Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Justinian.

Totodată, Eparhia noastră are acum o reședință funcțională și o Catedrală impunătoare, în fază finală de construcție, slujindu-se în spațiul liturgic situat la primul nivel al acesteia, ce a fost sfințit de vrednicul de pomenire Patriarhul Teoctist al României, împreună cu Patriarhul Petros al VII-lea al Alexandriei, în anul 2003. Tot atunci a avut loc proclamarea solemnă a canonizării Sfântului Ierarh Iosif Mărturisitorul, hotărâtă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la data de 20 iunie 1992.

Această vizită patriarhală a însemnat o încununare a altor trei vizite în Eparhia Maramureșului și Sătmarului, când Preafericitul Părinte Patriarh Teoctist a târnosit bisericile "Înălțarea Domnului" din Moisei, Protopopiatul Vișeu (1991), "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" din Sighetu Marmației, Protopopiatul Sighet (1998) și "Adormirea Maicii Domnului" din Tășnad, Protopopiatul Carei (2000).

De vizite patriarhale ne-am bucurat și în vremea păstoririi Bisericii Ortodoxe Române de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Prima a avut loc în perioada 11 - 13 decembrie 2009, care s-a datorat ridicării la rang de "arhiepiscop onorific" a întâistătorului Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, Preasfinția Sa Justinian Chira.

Cea mai recentă vizită patriarhală s-a desfășurat în perioada 29 iunie - 2 iulie 2012, cu prilejul târnosirii bisericii Mănăstirii Bârsana și a bisericii "Duminica Tuturor Sfinților" din Negrești Oaș, Protopopiatul Oaș.

Bogata activitate pastorală, culturală și social-filantropică desfășurată până în prezent constituie o dovadă a binecuvântării divine și a jertfelniciei ierarhilor, preoților și bunilor credincioși, fapt pentru care, Duminică, 11 noiembrie 2012, la Catedrala Episcopală "Sfânta Treime" din Baia Mare se va săvârși Sfânta Liturghie Arhierescă, pentru a mulțumi lui Dumnezeu pentru toată facerea de bine și a-I cere mult ajutor, în vederea îndeplinirii de alte realizări frumoase și bineplăcute înaintea Preasfintei Treimi.

Pr. Dr. Cristian Ștefan

Consilier cultural